

Beyzâvî'nin Mezhebî Görüşlerinin Mâide 6. ve 89. Âyetler Bağlamında Değerlendirilmesi

Huri Çokparlamış

 <https://orcid.org/0009-0001-8659-924X> | ckprlmshuri@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş,
Türkiye

Öz

Kur'ân-ı Kerim, Allah tarafından Cebrail aracılığıyla Hz. Muhammed'e Arapça olarak indirilen ilahi bir mesajdır. Yirmi üç yıllık bir süreçte indirilen âyetler, sahabeler tarafından ezberlenip yazılmıştır. Kur'ân, sonraki nesiller için bir hayat kılavuzu olmuş ve yapılan tefsir çalışmaları da zamanla bir ilim dalı halini almıştır. Bu doğrultuda 13. yüzyılda yaşamış Eş'arî kelâmcısı ve Şâfiî fakihî olarak şöhret bulmuş Nâsîrüddîn Ebû Saîd Abdullâh b. Ömer b. Muhammed el-Beyzâvî'nin (öl. 685/1286) Envârü't-Tenzîl ve Esrârü't-Te'vîl isimli eserini, âyetlerin anlaşılmasını esas alan ve medreselerde okutulan önemli bir tefsir olarak zikredebiliriz. Beyzâvî'nin âyetleri tefsir ederken titiz bir çalışma yürütmesi, mezhebinin görüşlerini delillerle savunması, kıraat farklılıklarına ve sahabenin uygulamalarını göz ardı etmemesi, onun oldukça hassas bir tutum içerisinde olduğunu göstermektedir. Bu itibarla, biz de bu tebliğimizde onun abdest ve yemin konusundaki görüşlerini Mâide Suresi 6. ve 89. Âyetler bağlamında ele almayı uygun gördük. Nitekim mezheplerin farklılıklarını göstermek açısından abdest, akla gelen ilk örneklerdendir. Aynı zamanda yemin konusu da fıkhi mezheplerin görüşlerindeki farklılıkları görmemizi sağlayan önemli bir örnektir. Böylece tebliğimizde, Mâide 6. ve 89. âyetler bağlamında Beyzâvî'nin mezhebî görüşlerini değerlendirmeyi uygun gördük. Çalışmamızın genel amacı, müfessirin ilgili fikhî âyetlere dair yorumlarını ve bu âyetlerdeki özgün bakış açılarını tespit edip, yaklaşımını ortaya koymaktır. Temel amacımız ise, Mezhebî mensubiyetin tefsirde sübjektifliğe yol açıp açmadığını tespit etmektir. Bu bakımdan ahkâm âyetlerine mezhebî yaklaşımların yoruma etkisini müfessirin perspektifinden ortaya koymayı amaçladık. Araştırmamızda nitel araştırma yöntemi kullanılmıştır. Ahkâm âyetlerine mezhebî yaklaşımların yoruma etkisini müfessirin perspektifinden ortaya koymaya gayret edilmiştir. Konuyu, tasviri (descriptive) bir metotla ele alarak tahlil ve değerlendirmelere yer vermeye çalışılmıştır. Mezhep imamlarının görüşleriyle karşılaştırarak aralarındaki benzerlik veya farklılıklar bütüncül bir bakış açısıyla ifade edilmeye çalışılmıştır.

* Bu çalışma Prof. Dr. Zekeriya Pak danışmanlığında 2024 tarihinde hazırladığımız “Beyzâvî ve Nesefî Tefsirleri Örneğinde Mâide Sûresindeki Ahkâm Âyetlerine Mezhebi Yaklaşımların Yoruma Etkisi” başlıklı yüksek lisans tezi esas alınarak hazırlanmıştır (Yüksek Lisans, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş, Türkiye, 2024).

Anahtar Kelimeler

Tefsir, Beyzâvî, Envârü't-Tenzîl, Abdest, Yemin.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Beyzâvî'nin Mezhebî Görüşlerinin Mâide 6. ve 89. Âyetler Bağlamında Değerlendirilmesi" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	03.08.2024
Kabul Tarihi	17.08.2024
Yayın Tarihi	31.08.2024
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat
Araştırma Alanı	Tefsir, Kıraat
Sempozyum	:
Adı	4. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/576
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2024
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	7. Oturum - 27 Ağustos 2024 Tuesday 21:00 - 22:10
Telif Hakkı	© 2024 Huri Çokparlamış. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Çokparlamış, Huri. "Beyzâvî'nin Mezhebî Görüşlerinin Mâide 6. ve 89. Âyetler Bağlamında Değerlendirilmesi". 4. Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu: Bildiri Özetleri Kitabı. ed. Abdullah Demir. 87-90. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2024. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

An Evaluation of al-Bayzâwî's Sectarian Views with Respect to the Verses 6 and 89 of Surah al-Mâ'idah

Huri Çokparlamış

 <https://orcid.org/0009-0001-8659-924X> | ckprlmshuri@gmail.com

Master's Student, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kahramanmaraş, Türkiye

Abstract

The Holy Qur'ân is a divine message from Allah, revealed to Prophet Muhammad in Arabic by Gabriel. Revealed in twenty-three years, the verses were memorized and written down by the Companions. The Qur'ân functioned as a guide for life for later generations, and the exegesis studies became a branch of science over time. In this regard, one can mention the work entitled *Anwâr al-Tanzil and Esrâr al-Ta'wîl*, by Nâsir al-Dîn Abû Saïd 'Abdullâh b. 'Umar b. Muhammad al-Bayzâwî (d. 685/1286), who lived in the 13th century and became famous as an Ash'arite theologian and Shâfi'î jurist. This work focuses on the understanding of verses and can be cited as a major work of exegesis taught in madrasas. Al-Bayzâwî conducted a meticulous study while interpreting the verses as he defended the views of his sect by providing evidence and took into account not only the practices of the Companions but also variations in qirâ'ât. This indicates that he had a very sensitive attitude towards his work. In this respect, this paper discusses his views on ablution and oath with respect to the sixth and 89th Verses of Surah al-Mâ'idah. It should be noted that ablution is a major example that comes to mind with respect to revealing the differences among different sects. At the same time, the notion of oath is also a critical example that allows us to see the differences among the views of the jurisprudential sects. Thus, this paper evaluates al-Bayzâwî's sectarian views based on the verses mentioned above. The overall aim of this study is to investigate the commentator's commentaries on the relevant jurisprudential verses and his unique perspectives on these verses to reveal his approach. The main purpose of the study is to determine whether sectarian affiliation leads to subjectivity in exegesis. In this respect, this study aims to reveal the impact of sectarian approaches on the interpretation of the verses from the perspective of the commentator. A qualitative research method was used in this study. An effort was made to reveal the impact of sectarian approaches to the interpretation of the verses from the perspective of the commentator. This study conducted analyses and offered evaluations by addressing the issue using a descriptive method. By comparing the views of the imâms of each sect, the similarities or differences among them were discussed from a holistic perspective.

* This study is based on the author's master's thesis titled '*The Effect of Sectarian Approaches to the Interpretation of Ahkam Verses in Mâ'idah Sûrah in the Example of Beyzâwî and Nafsî Tafsirs*', which was written under the supervision of Prof. Dr. Zekeriya Pak in 2024 (Master's Degree, Kahramanmaraş Sütçü İmam University, Kahramanmaraş, Türkiye, 2024).

Keywords

Tafsir, Bayzāwī, Anwār al-Ṭāzīl, Ablution, Oath.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “An Evaluation of al-Bayzāwī’s Sectarian Views with Respect to the Verses 6 and 89 of Surah al-Mā’idah” presented at the Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2024-08-03
Accepted	2024-08-17
Published	2024-08-31
Category	Art & Humanities, Religion & Theology
Research Area	Religious Studies, Tafsīr - Qirā’ah
Conference	:
Title	4th Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/tsbs/article/view/576
Location & Date	Online - August 26-31, 2024
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 7 - August 27, 2024, Tuesday 21:00 - 22:10
Copyright	© 2024 Huri Çokparlamış. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Çokparlamış, Huri. “An Evaluation of al-Bayzāwī’s Sectarian Views with Respect to the Verses 6 and 89 of Surah al-Mā’idah”. <i>The 4th Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 87-90. Ankara: Oku Okut Press, 2024. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54